

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ В УКРАЇНІ:
СУЧАСНИЙ СТАН ВИКОРИСТАННЯ І РОЗВИТКУINFORMATION TECHNOLOGIES IN ACCOUNTING IN UKRAINE:
CURRENT STATE OF USE AND DEVELOPMENT

У статті здійснено огляд сучасних бухгалтерських програмних продуктів, які використовуються в Україні. Проаналізовано можливості пільгового або безкоштовного їх використання. Обґрунтовано необхідність тісної співпраці ІТ-компаній із вищими навчальними закладами щодо надання програмних продуктів для їх використання у навчальному процесі. Це дасть змогу підвищити рівень формування професійних компетентностей у майбутніх фахівців з обліку й оподаткування у сфері інформаційних технологій та сприятиме підвищенню їхньої конкурентоспроможності на ринку праці.

Ключові слова: інформаційні технології, програмні продукти, облік, компетентності, конкурентоспроможність, співпраця, партнерство.

В статье сделан обзор современных бухгалтерских программных продуктов, используемых в Украине. Проанализированы возможности льготного или бесплатного их использования. Обоснована необходимость тесного сотрудничества ИТ-компаний с высшими учебными заведениями с целью предоставления ними программных про-

дуктов для использования в учебном процессе. Это повысит уровень формирования профессиональных компетенций у будущих специалистов по учету и налогообложению в сфере информационных технологий и способствует повышению их конкурентоспособности на рынке труда.

Ключевые слова: информационные технологии, программные продукты, учет, компетентности, конкурентоспособность, сотрудничество, партнерство.

The article provides an overview of modern accounting software products used in Ukraine. There were analysed the possibilities of preferential or free use of them. The necessity of close cooperation of IT companies with higher educational institutions regarding the provision of software products for their use in the educational process is substantiated. It will increase a level of professional competence of future accounting and taxation specialists in IT field and will increase generally their competitiveness in the labour market.

Key words: information technologies, software products, accounting, competency, competitiveness, cooperation, partnership.

УДК 657.1.011.56

Лучик С.Д.

д.е.н., професор,
завідувач кафедри обліку
і оподаткування
Чернівецький торговельно-економічний
інститут
Київського національного торговельно-
економічного університету

Постановка проблеми. Професія бухгалтера в сучасних реаліях в Україні цінується високо. Фахівець з обліку й оподаткування повинен бути як у кожній державній установі, так і на приватному підприємстві, де є наймані працівники, власний інвентар, доходи і витрати.

Впровадження ІТ-технологій вносить принципові зміни у зміст роботи бухгалтера. Значна частка рутинних робіт виконується персональними комп'ютерами та іншою комп'ютерною технікою. У результаті у бухгалтерів з'являється більше часу на творчу роботу (узагальнення та аналіз отриманих результатів, вивчення змін у законодавстві, пошук невикористаних резервів, розроблення пропозицій з їх реалізації, надання даної інформації керівництву тощо). При цьому сучасні процеси розвитку інформаційних технологій гостро виявляють невідповідність рівня знань і компетентності облікових працівників рівню технологій. Робота з інформаційними системами бухгалтерського обліку повинна обов'язково передбачати такі професійні компетентності, як уміння управляти інформаційними потоками організації для контролю й оцінки ефективності її діяльності, а також уміння готувати і використовувати вихідну інформацію для проектів автоматизації інформаційної системи в бізнес-структурах. Низький рівень компетентностей бухгалтера у сфері інформаційних технологій може обмежити використання широких можливостей аналітичної обробки в автоматич-

ному режимі та стати гальмом на шляху професійного зростання фахівців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження теоретичних основ діяльності інформаційних систем в обліку та особливості їх упровадження на підприємствах висвітлено у працях таких учених, як О.В. Адамик, М.М. Бенько, С.В. Івахненко, І.І. Матієнко-Зубенко, В.О. Осмятченко, Л.О. Терещенко та ін.

Практика впровадження і використання бухгалтерських інформаційних систем показує, що найбільша їх ефективність забезпечується за інтеграції різних прикладних систем і технологій обробки облікової інформації. О.К. Єлісеєва та В.С. Белоцерцев пропонують комплексувати різномірні програмні продукти в єдиній обліковій суперсистемі, під якою пропонують розуміти систему у вигляді сукупності різномірних систем, що виступають по відношенню до зовнішнього середовища та інших систем як єдине ціле для досягнення спільних цілей та існують на основі розподіленої та організованої інформаційної взаємодії між її елементами [1, с. 81]

Існує принципова відмінність між вітчизняною і запровадженою у західних країнах практикою автоматизації завдань бухгалтерського обліку. В Україні автоматизація охоплює обов'язкові функції бухгалтера, пов'язані, насамперед, із підготовкою та здачею фінансової, податкової та статистичної звітності до державних органів. Західний

підхід спрямований на автоматизацію бізнес-процесів та прийняття управлінських рішень. Підготовка фінансової звітності у цих інформаційних системах є допоміжним функціоналом.

М.І. Сидорова сформулювала основні вимоги до сучасної інформаційної системи бухгалтерського обліку, яка повинна являти собою відкриту систему, що вільно інтегрується із системами партнерів по бізнесу; використовувати можливості концентрації облікової інформації у «хмарних» сховищах; мати логічну структуру побудови за типом «штучний інтелект» або «експертні системи». Тільки така інформаційна система може стати справді потужним інструментом пізнання економічної дійсності [2, с. 91].

Значна частина сучасних бухгалтерських програмних продуктів є комплексними рішеннями, які забезпечують автоматизацію бухгалтерського, податкового й управлінського обліку, формування звітності. Вони постійно оновлюються, і споживачі цих продуктів потребують додаткового навчання та супроводу з боку ІТ-компаній, тому потрібно проаналізувати бухгалтерські програми, які сьогодні є на ринку, і дослідити, як їх розробники співпрацюють із вищими навчальними закладами.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз можливостей українських програмних продуктів, які забезпечують автоматизацію обліку на підприємствах і установах країни, дослідження рівня їх доступності використання у навчальному процесі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток інформаційних технологій сприяє розробленню великої кількості програм, які можна використовувати в бухгалтерській діяльності. У процесі своєї діяльності бухгалтер може використовувати різні види програм: спеціалізовані бухгалтерські програми; системи електронного документообігу; програми та сервіси для дистанційного банківського обслуговування; неспеціалізовані програмні пакети, що мають аналітичні можливості (наприклад, табличні процесори); програмні продукти для автоматизації аудиторської діяльності; інтегровані системи управління підприємством (ERP-системи); інформаційні системи класу BI; інформаційно-правові системи. Складність та багатоаспектність сучасного бізнесу вимагає використання всіх перерахованих класів інструментальних засобів.

Активна співпраця фірми «1С» із вищими навчальними закладами України дала змогу останнім на пільгових умовах придбати ліцензійні програмні продукти «1С: Підприємство 7», а потім і «1С: Підприємство 8» із різними типовими конфігураціями і з методичним забезпеченням. Безперечною перевагою програми «1С: Підприємство» є її конкурентоспроможна функціональність і наявність у системі модулів бухгалтерського і податкового обліку. Забезпечення автоматизації

управління підприємством, у тому числі ведення обліку і формування звітності, на підприємствах різних галузей здійснювалося за рахунок готових комплексних рішень (конфігурацій), таких як «Бухгалтерія 8 для України», «Зарплата та управління персоналом для України», «Управління торгівлею для України», «Управління торговим підприємством для України», «Управління виробничим підприємством для України». Наявність мережевої версії програми давала змогу створити значну кількість автоматизованих робочих місць для студентів. Також бізнесу і вищим навчальним закладам постійно пропонувалися швидкі оновлення конфігурацій з урахуванням змін українського законодавства.

В Україні, за різними даними, програмою «1С: Підприємство» користувалися від 300 до 500 тис. підприємств – близько 80% усього бізнесу країни. У самій Росії частка «1С» дорівнювала 32,7% станом на 2016 р., і на своїй батьківщині цей продукт навіть не лідирує, поступаючись софту від німецької компанії SAP [3]. Після введення санкцій у 2017 р. з боку української влади проти виробника та дистриб'юторів бухгалтерської програми «1С: Підприємство» з російським корінням ТОВ «1С» (м. Москва), а також постачальника – дочірнього підприємства «Єврософтпро» – українські приватні комерційні підприємства продовжують активно використовувати цю програму. Це все тому, що санкції мали персональний характер, тобто були спрямовані проти конкретних підприємств, а не самого бухгалтерського програмного забезпечення [4].

Отже, ситуація така: у державних установах України перестали закуповувати і використовувати програмні продукти фірми «1С», а приватний бізнес, переважно малий, продовжує використовувати програмний комплекс «1С: Підприємство». Слід зауважити: якщо раніше типові конфігурації до системи «1С: Підприємство» в Україні були чисто українським продуктом (за місцем виробництва, тиражування і лівової частки доданої вартості), то тепер це продукт іноземного виробництва. Виробляються й адаптуються конфігурації для України в країнах ЄС, де і знаходяться правовласники. Партнерська мережа «1С» також була реорганізована, і нині, по суті, колишніх органів дистрибуції не існує [4].

У великому українському бізнесі сьогодні програмний продукт «1С: Підприємство» практично не використовується. Перевага надається закордонним розробкам від SAP, Oracle, Microsoft, IBM. Це відомі світові лідери з ERP-систем, які пропонують свої програмні рішення для різних галузей. Системи мають модульну структуру, що забезпечує можливість використовувати кожний функціональний блок автономно, а разом вони забезпечують потужний інструмент для управління

бізнесом. При цьому ці системи, зокрема SAP, не забезпечені податковими модулями. Ці програмні комплекси в разі перевищують вартість продуктів «1С», що робить їх малодоступними для невеликих підприємств і практично недоступними для навчальних закладів. Хоча кожна з вищезазначених компаній несе значні витрати, пов'язані з навчанням персоналу у процесі впровадження систем на підприємствах.

Розробники EPR-систем, які працюють переважно з українським великим бізнесом, намагаються відвоювати частину середнього і дрібного сегмента. Вони запускають так звані SaaS-рішення (Software as a service). Це готові хмарні рішення, які не потрібно впроваджувати протягом місяця, а можна легко запустити в браузері. Для одного співробітника компанії робота з таким рішенням обійдеться приблизно в \$20–40 щомісяця [5].

Серед українських програмних продуктів найбільш відомі розробки компаній IT-Enterprise, BSI, «Універсал», «ІС-ПРО» і Megapolis та ін. Серед програмних продуктів для малого і середнього бізнесу це: «Дебет Плюс», «Акцент», «АБ-офіс», М.Е. Doc, «Предприниматель 4», «ЕЛФІ», «Інфо-поліс», Тria і iFin. Українські програмні продукти коштують значно дешевше, ніж західні аналоги.

Головним конкурентом системам «1С: Підприємство» і SAP є програмний продукт «ІТ – Підприємство» фірми IT-Enterprise. Дана система є модульною. «MASTER: Бухгалтерія» є одним із модулів, створених для автоматизації обліку і звітності на підприємствах малого та середнього бізнесу. Весь функціонал, необхідний для ведення бухгалтерського, податкового, управлінського обліку, а також обліку персоналу й розрахунку заробітної плати, знаходиться в єдиній базі та в одному інтерфейсі. У програмі максимально автоматизовано всі процеси формування звітності, передбачено можливість ведення обліку для необмеженого числа юридичних осіб, а також уведено безліч інших результативних інструментів. Усі звіти, які формуються у програмі «MASTER: Бухгалтерія», вивантажуються у XML-форматі та імпортуються в програми, що підтримують цей формат. Це не лише програма М.Е. Doc, а й «Соната», «Арт-звіт Плюс», Taxser тощо. Підписання і відправлення звітів здійснюється із цих програм. Безпосередньо відправити звіт із програми «MASTER: Бухгалтерія» можливості поки що немає. Вартість системи є доступною для малого й середнього бізнесу та залежить від того, яку версію програми використовуватиме підприємство і скільки осіб має працювати в системі одночасно [6]. Фахівці MASTER регулярно проводять online-навчання для користувачів у форматі щотижневих вебінарів, під час яких вони демонструють функціональні можливості та послідовність роботи в програмних продуктах. Навчальні матеріали і відеоуро-

ки перебувають у відкритому доступі. Навчання користувачів, партнерів і викладачів навчальних закладів відбувається паралельно в «Академії MASTER-РІШЕНЬ».

Достатньо відомим і використовуваним в Україні програмним продуктом є «Акцент». Програмний комплекс «Акцент Бухгалтерія» – це універсальна автоматизована програма для ведення бухгалтерського, управлінського та фінансового обліку на підприємствах малого і середнього бізнесу. Програма має гнучкий візуальний інтерфейс, який забезпечує користувачу-бухгалтеру зручну і комфортну роботу, можливість налаштовувати правила ведення обліку та звітності на конкретному підприємстві. Забезпечення у програмі можливості ведення багаторівневого аналітичного обліку дає змогу аналізувати дані в різних зрізах і групуваннях.

«Акцент» можна вважати єдиною програмою на ринку, яка повністю відкрита на всіх рівнях (OLE/COM, СУБД), має засоби для розширення функціональних можливостей за стандартної структури бази даних і стандартної мови програмування MS VB Script. Системи обліку на базі «Акценту» всередині завжди мають просту архітектуру. Це дає змогу легко поєднувати різні прикладні рішення без втрати функціональності або можливості оновлювати їх окремо. Оновлення проходять в автоматичному режимі [7].

Розробники системи «Акцент» ТОВ «Імпакт-Україна» пропонують різні прикладні рішення, а саме: «Виробництво», «Торгівля і склад», «Сільське господарство», «Клієнт-Банк» та ін. Також є можливість безкоштовного використання повноцінної версії програми протягом одного місяця. Дуже позитивним є відкритість фірми до співпраці з вищими навчальними закладами у вигляді надання на пільгових умовах стандартних прикладних рішень, а також безкоштовних консультацій щодо їх використання у навчальному процесі.

Програмний комплекс «Дебет Плюс» розрахований на індивідуальних підприємців та малі підприємства і в базовій версії пропонується безкоштовно. Такий безкоштовний варіант дає змогу вести складський облік разом із бухгалтерією. Програма орієнтована на українське законодавство і своєчасно оновлюється. На платній основі можна встановити інші конфігурації, якщо базової версії недостатньо. Розробники «Дебет Плюс» пропонують кілька галузевих рішень: «Виробництво», «Сільське господарство», «Готельний комплекс», «Ресторан», «Водоканал» та ін. Написаний «Дебет Плюс» на Java Script із використанням платформи Eclipse.

Програма «Діловод» являє собою український онлайн-сервіс, розроблений ТОВ «DEP SYSTEMS». Програма забезпечує автоматизацію обліку виробництва, закупівель, продажів, грошо-

вих коштів й об'єднує у собі можливості обліку, складання звітності, роботи із замовленнями і клієнтами. Програмний продукт розрахований на індивідуальних підприємців, які можуть бути платниками єдиного податку або використовуватимуть загальну систему оподаткування. Слід відзначити, що розробники програми надають можливість безоплатного використання одному користувачу стартового пакету протягом необмеженого періоду. Зрозуміло, що при цьому обмежуються до 25% можливості пакету. Також усі зареєстровані користувачі отримують можливість безкоштовного використання будь-якого пакету послуг на 30 днів.

Програмний комплекс «ЕЛФІ» є українською системою бухгалтерського обліку, контролю і звітності. Він забезпечує створення вихідних і реєстрацію вхідних первинних бухгалтерських документів, автоматично генерує точні бухгалтерські проводки відповідно до документа і вибраної бухгалтером господарської операції. У системі формується бухгалтерська, фінансова та податкова звітність, а також сотні аналітичних довідок та розшифровок. Існують різні варіанти системи: «ЕЛФІ Підприємство» – інтегрована система бухгалтерського обліку, орієнтована на великий бізнес; «ЕЛФІ Казначей» – для ведення бухгалтерського і фінансового обліку в бюджетних організаціях (установах); «ЕЛФІ 8.0, 8.1, 10.0» – система зі штучним інтелектом професійного бухгалтера для малих і середніх підприємств сфери послуг, промислових підприємств і будівельних організацій. Остання підтримує багаторівневий аналітичний облік доходів і витрат підприємства, забезпечує податковий облік і звітність і навчає користувачів.

Програма «Infopolis» є системою типу ERP, яка забезпечує комплексну автоматизацію обліку і планування на підприємствах різного роду діяльності. Infopolis дає змогу вести облік матеріальних ресурсів, фінансів, кадрів, виробничих ресурсів, документів. Infopolis ERP дає змогу вести бухгалтерський облік господарських операцій підприємства, причому як регламентований – за затвердженими державою методикам із формуванням обов'язкової звітності, так і управлінський – за внутрішніми стандартами підприємства і звітністю за МСФЗ або корпоративними вимогами. Система Infopolis ERP розрахована на використання у корпоративних структурах.

В Україні пропонується ціла низка програм для формування електронної звітності та передачі її до державних контролюючих органів, реєстрації податкових накладних в електронному вигляді, обміну документами з підприємствами-партнерами. Це, насамперед, спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до «Єдиного вікна подання електронної звітності», яке надає можливість заповнювати готові форми електронної звітності

й передавати їх у податкову інспекцію, до Пенсійного фонду України, Державної служби статистики України та Державної служби зайнятості України. Також активно використовуються бізнесом такі програми, як М.Е. Дос, iFin, «Соната» та ін.

«Соната» є сучасною програмою формування електронної звітності, що підтримує стандарти Фіскальної служби, Пенсійного фонду та Держстату. Вона забезпечує: імпорт профілів та документів з інших програм електронної звітності («ІВК Звітність», «ОПЗ», М.Е. Дос, «Арт-Звіт»); підтримку електронних ключів різних центрів сертифікації; реєстрацію податкових накладних та розрахунків коригування у Єдиному державному реєстрі, їх обмін між контрагентами, що працюють у «Сонаті»; зручний перегляд квитанцій та повторне відправлення звітів. [8]. Розробники програми пропонують її безкоштовне використання протягом одного місяця, а також активно співпрацюють із вищими навчальними закладами щодо використання програмного продукту в навчальному процесі.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, сучасні інформаційні технології в професійній діяльності бухгалтера відіграють двояку роль. З одного боку, вони звільняють його від рутинних операцій, громіздких обчислень і надають можливість творчого підходу до облікової процесу. З іншого боку, низький рівень компетентності бухгалтера у сфері інформаційних технологій може стати гальмом на шляху його професійного зростання, не дасть змоги використовувати широкі можливості програмних комплексів. Тому вкрай необхідно, щоб вищі навчальні заклади забезпечували формування таких професійних компетентностей у сфері інформаційних технологій у майбутніх бухгалтерів. Отримання практичних знань зі спеціальності для студентів важливе для їх подальшого працевлаштування. Для цього потрібна тісна співпраця на умовах взаємовигідного партнерства між закладами вищої освіти та ІТ-компаніями, які є розробниками програмного забезпечення для бухгалтерських служб. Це – надання програмних комплексів для використання їх у навчальному процесі, організація й проведення майстер-класів, наукових і методичних семінарів для студентів та викладачів, проведення факультативних курсів тощо. Студенти повинні отримати уяву про сучасний стан розвитку бухгалтерських інформаційних систем, які працюють у режимі реального часу. І, нарешті, потрібно пам'ятати, що добре підготовлений в університеті бухгалтер може на практиці без особливих додаткових зусиль виконувати на належному професійному рівні роботу будь-якого іншого фахівця-економіста. Роботодавці при цьому будуть менше витрачати коштів на перепідготовку та підвищення кваліфікації своїх працівників.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Єлисеєва О.К., Белозерцев В.С. Тенденції розвитку інформаційних систем та технологій в обліку в умовах глобалізації. Технологический аудит и резервы производства. 2015. № 3/5(23). С. 79–85.
2. Сидорова М.И. Информационные технологии как неотъемлемый элемент современной модели бухгалтерского учета. Учет. Анализ. Аудит. 2015. № 3. С. 82–92. URL: <file:///C:/Users/HP/Downloads/informatsionnye-tehnologii-kak-neotemlemyu-element-sovremennoy-modeli-buhgalterskogo-ucheta.pdf>.
3. Чем заменить санкционку: альтернативы 1С. URL: <http://businessviews.com.ua/ru/business/id/chem-zamenit-sankcionku-alternativy-1s-1558/>.
4. 1С и санкции: госкомпания ждут немецкий заменитель, а другие покупают программу через ЕС. URL: <https://ubr.ua/finances/taxes/1s-i-sanktsii-hoskompanii-zhdut-nemetskij-zamenitel-a-druhie-pokupajut-prohrammu-cherez-es-3862846>.
5. Альтернатива 1С: Чем украинский бизнес может заменить российскую систему бухучета. URL: <https://delo.ua/economyandpoliticsinukraine/alternativa-1s-chem-ukrainskij-biznes-mozhet-zamenit-rossijskuju-331006/>.
6. MASTER: Бухгалтерія – новий рівень бухгалтерського сервісу. URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/masterbuhgalteriya-novij-riven-buhgalterskogo-serv/>.
7. Система учета «Акцент». URL: <http://accent.ua/index.php/pages/ob-aktsente/alternativa-1s>.
8. «Соната» – програма електронної звітності. URL: <https://sonatazvit.com.ua/uk/>.

REFERENCES:

1. Yeliseyeva O. K. (2015) Tendenciji rozvytku informacijnykh system ta tekhnologij v obliku v umovakh globalizaciji [Trends in the development of information systems and technologies in the context of globalization]. Technological audit and production reserves, no. 3/5(23), pp. 79-85.
2. Sidorova M. I. (2015) Informatsionnye tekhnologii kak neot'emlemyy element sovremennoy modeli bukhgalterskogo ucheta [Information technologies as an integral element of the modern accounting model]. Accounting. Analysis. Audit, no. 3, pp. 82-92.
3. Business Views (2017). What to replace the sanction: alternatives 1C. Available at: <http://businessviews.com.ua/ru/business/id/chem-zamenit-sankcionku-alternativy-1s-1558/>. (Accessed 19 June 2018) (in Rus.).
4. Simonenko K. (2018) 1C and sanctions: the state company is waiting for the German substitute, while others are buying the program through the EU. Available at: <https://ubr.ua/finances/taxes/1s-i-sanktsii-hoskompanii-zhdut-nemetskij-zamenitel-a-druhie-pokupajut-prohrammu-cherez-es-3862846>. (Accessed 29 June 2018) (in Rus.).
5. Delo.Ua (2017) Alternative 1C: What Ukrainian business can replace the Russian accounting system. Available at: <https://delo.ua/economyandpoliticsinukraine/alternativa-1s-chem-ukrainskij-biznes-mozhet-zamenit-rossijskuju-331006/>. (Accessed 18 June 2018) (in Rus.).
6. Government Courier (2017) MASTER: Accounting – a new level of accounting service. Available at: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/masterbuhgalteriya-novij-riven-buhgalterskogo-serv/>. (Accessed 10 July 2018) (in Ukr.).
7. Accent (2018) Accounting system Accent. Available at: <http://accent.ua/index.php/pages/ob-aktsente/alternativa-1s>. (Accessed 10 July 2018) (in Rus.).
8. Sonata (2018) Sonata is an electronic reporting program. Available at: <https://sonatazvit.com.ua/uk/>. (Accessed 19 July 2018) (in Ukr.).

Luchyk S.D.

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Head of Department of Accounting and Taxation,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics,
Kyiv National University of Trade and Economics

**INFORMATION TECHNOLOGIES IN ACCOUNTING IN UKRAINE:
CURRENT STATE OF USE AND DEVELOPMENT**

The modern information technologies in the professional activity of accountants play a twofold role. On the one hand, they relieve accountants of routine operations, complex calculations, and provide them an opportunity for a creative approach to handling accounting processes. It is a synthesis and analysis of the results, following recent changes in legislation, looking for unused reserves and developing proposals for their implementation, as well as provision of this information to the management, etc. On the other hand, the low level of accountants' competences in the IT field can be an obstacle to their professional growth and will not allow the use of extensive software features in their day-to-day work.

Nowadays big Ukrainian businesses prefer to use foreign software developed by such corporations as SAP, Oracle, Microsoft, IBM, whose pricing makes them little accessible to small businesses and inaccessible to educational institutions. Among the Ukrainian software products, the most well-known are ones developed by companies IT-Enterprise, BSI, Universal, IC-PRO, and Megapolis. Among the local products oriented at small and medium enterprises, most well-known software is developed by Debit Plus, Accent, AB Office, M.E. Doc, Entrepreneur 4, ELFi, Infopolis, Tria, and iFin. These software products are much cheaper than Western counterparts.

Much of modern accounting software products are integrated solutions that provide automation of financial accounting, tax and management accounting, as well as reporting processes. They are being constantly updated and consumers constantly require additional training and support from IT companies in relation to the use of them. Therefore, a close cooperation between higher education institutions and IT companies that develop software for accounting services is required based on mutually beneficial partnerships. It is a provision of software systems by IT companies for their use in the educational activities, organization and conducting of master classes, scientific and methodological seminars for students and teachers, conducting optional courses, etc. Students should learn the current trends in accounting information systems that work in a real-time mode. The well-trained accountant at the university can perform also the duties of any other specialist-economist at the appropriate professional level without much additional effort.